

Legislativní perpetuum mobile

eFocus

Poslanecká sněmovna každý měsíc projednává několik desítek zákonů. Všechny jsou samozřejmě nesmírně důležité, neodkladné, hrozící problémy eliminující. Tak to alespoň tvrdí jejich předkladatelé.

A tak mnohdy ještě ani nestačí zaschnout inkoust na schváleném zákoně a už se připravuje další změna. Člověk by řekl, že ta legislativní smršť ve Sněmovně je příznakem výjimečného stavu. Není tomu tak. Je to stav běžný. A proč to všechno? Opravdu je nutné tak překotně přijímat zákon za zákonem, novelu za novelou? Opravdu se společnost tak rychle proměňuje? Opravdu je potřeba tak rychle reagovat na změny? Na jaké?

Zákony se snaží pokrýt všechny oblasti lidského života. Tam, kde regulace není, je regulace nastavena. Tam, kde regulace je, je třeba ji zpřísnit. A tak je právní řád složitější a složitější a pojmout celou šíři úpravy přestává být dokonce i v možnostech odborníka. Nesdílení úprav a procesů a dokonce dublováním šíře úpravy dále narůstá. Je vůbec možná opačná cesta? Rušení zákonů, uvolňování předpisů, zjednodušování právního řádu, zpřehlednění?

Obávám se, že v současném nastavení ne.

Překotná normotvorba, kterou přijímáme jako řešení nešvarů, je poháněna předně třemi subjekty zúčastněnými a závislými na normotvorbě. A to jak na evropské, tak i národní úrovni.

Koexistují zde tři skupiny, které jsou na sobě závislé a které si navzájem vypomáhají k potřebnosti, odůvodněním svých pozic.

Jsou jimi úředníci, politici a novináři.

Úředníci jsou motivováni k přijímání nových a nových předpisů. Jejich psaním (ano, nenamlouvejme si, že zákony píše zákonodárci) odůvodňují svá pracovní místa a vyrábí zároveň další. Politici stojící v čele jednotlivých rezortů jsou rádi, že mohou na každý nešvar zareagovat aktivně – vydáním dalšího předpisu – a plní tak očekávání společnosti o pracovitosti a akceschopnosti politiků. A novináři? Ti jsou rádi, že se podařilo naplnit tu část médií, kterou se nepodařilo prodat na reklamu. A tak tyto tři skupiny – úředníci, politici, novináři – vykonávají činnost, která odůvodňuje jejich postavení, jejich posty, jejich živobytí.

Je stvořen systém, ze kterého neustále vypadávají nové a nové zákony. Že tam vůbec nefiguruje občan? Nefiguruje. Ten je pouhým objektem tohoto snažení, které musí ustát. A je to stále těžší a těžší.

Perpetuum mobile normotvorby se už roztočilo tak, že občan už nemůže rozumět neskutečně složitému fungování státu. Jako adresát norem už není schopen tyto ve své komplexnosti pojmout. A tak rezignuje. Zákony už se jednoduše a prostě ani nesnaží pochopit, protože jsou tak složité, nejasné, nepřehledné a protože se tak často mění. A rezignace vede k pocitu odcizení.

Občan přestává vnímat, že je součástí státu. Stát se stává nepřítelem.

Co s tím? Jak to opravit? Jak to narušit?

Musí se začít odspodu. Identifikovat pod nánosem předpisů konkrétní činnost a každou prověřit z hlediska potřeby a opodstatněnosti. Jestli má nějaký smysl. Proč si lidé musí přinést fotku k žádosti o řidičák, ale na občanku si je úředník ve vedlejší kanceláři vyfotí sám? Proč musí lékař vydávat zdravým dětem posudek, aby se mohly zúčastnit tábora? Proč obecní úřady vydávají recepty na léky?

Největším úkolem pro zákonodárce by tak měla být snaha vrátit lidem důvěru v právní řád prostřednictvím jeho zjednodušení a zpřehlednění. Cílem musí být ubírat zbytečnou činnost za činností, a ty potřebné zjednodušovat tak, aby byl právní řád opět akceptovatelný.

Jen zkušenost bohužel ukazuje, že rušit zákony je násobně těžší, než další přijímat.

Mgr. Jan Farský,
poslanec Parlamentu ČR

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - březen 2016.



Nové číslo **EPRAVO.CZ Digital** si můžete stáhnout **ZDARMA na App Store, Google Play a Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou,

postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.



© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis – dobrý sluha, ale špatný pán](#)
- [Třpyt a bída DPP](#)
- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)
- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu – aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)